

Statistisk sentralbyrå

Statistics Norway

Naturregnskap

Impact case forskning

TALL	SOM FORTELLER
------	---------------

NOTATER / DOCUMENTS

2025/26

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 8. september 2025

ISBN 978-82-587-2029-1 (elektronisk)

ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall	.
Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	
Tallgrunnlag mangler	..
Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	
Vises ikke av konfidensialitetshensyn	:
Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	
Desimaltegn	,

Forord

Impact cases blir brukt av mange forskningsinstitusjoner for å synliggjøre hvordan og på hvilken måte forskning får innvirkning på politikk, næringsliv, samfunnsliv, helse og miljø. SSB har som målsetting å levere forskning og analyser som skal være til nytte for forvaltningen, Stortinget, partene i arbeidslivet og allmennheten. For å synliggjøre hvordan og i hvilken grad SSB leverer på dette området, har vi tatt i bruk impact cases basert på aktiviteten i forskningsavdelingen. Dette notatet beskriver hvordan arbeid med regnskap for naturressurser og miljø i SSB, siden 1978, har bidratt til å berede grunnen for dagens naturregnskap. Gjennom langsiktig forskningsinnsats har SSB utviklet metoder og kunnskap som inngår som del av grunnlaget for hvordan naturregnskapet nå tas i bruk som verktøy for forvaltning.

Statistisk sentralbyrå, 1. september 2025

Linda Nøstbakken

Innhold

Forord.....	3
1. Forskningen bak.....	5
2. Innflytelse i samfunnet	6
3. Kildehenvisninger som bekrefter relevans og kvalitet.....	7
3.1. Offentlige dokumenter	7
3.2. Tidsskriftartikler, rapporter og masteroppgaver	8
3.3. Medieoppslag, kronikker og innlegg	10
3.4. Annet.....	12
4. Referanser i teksten	15
5. Vedlegg SSB-rapporter/analyser om areal/ressursregnskap og nasjonalformue.....	18

1. Forskningen bak

Utviklingen av naturregnskapet har vært en omfattende og kompleks prosess, drevet av behovet for å forstå og dokumentere samspillet mellom natur, miljø og økonomi. Statistisk sentralbyrå (SSB) har gjennom mer enn tre tiår spilt en sentral rolle i dette arbeidet, både nasjonalt og internasjonalt. SSBs forskningsmiljø har bidratt med metodeutvikling, analyser og kunnskapsgrunnlag for politikkutforming og forvaltning. Allerede på 1970-tallet deltok SSB i pionerarbeidet med ressursregnskap, som har mange fellestrekk med dagens naturregnskap.

Utredningen *Ressursregnskap* (NOU 1977:31), der en SSB-forsker var medlem, introduserte metoder for å samle inn og systematisere data om naturressurser som energi, vann, jord, skog og mineraler. I etterkant fikk SSB i 1978 i oppdrag fra Miljøverndepartementet å utvikle ressursregnskap til støtte for forvaltningen (Alfsen & Greaker, 2008). Dette resulterte i et regnskapssystem for naturressurser (Longva, 1981) og en serie årlige rapporter fra 1982 til 2008 (se liste i kapittel 5) som kombinerte statistikk, analyse og forskning. Allerede i første rapport (1983) ble det vist statistikk for avgang av ubebygd areal ved tettstedsutbygging i Norge for 1955–1975 (Statistisk sentralbyrå, 1983). Rapporten presenterte også Norges første detaljert arealstatistikk for en region (Fredrikstad/Sarpsborg), inkludert kart som dokumenterte endringen i arealformål mellom årene 1955 og 1963. Et senere arbeid (Angelsen, 1985) analyserte kommuners tendens til å sette av mer areal til industriformål enn det faktisk er behov for. Rapporten pekte på at slik overdimensjonering kan være lønnsomt for den enkelte kommune for å tiltrekke seg næringsvirksomhet, selv om det ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt for landet som helhet. Rapportserien utviklet også analyser av ressursrente og nasjonalformue, som senere forskning har videreført basert på metoder anbefalt i FNs rammeverk for naturregnskap (se bl.a. Lindholt, 2000; Greaker et al., 2017; Dalen et al., 2023).

SSB var også en sentral aktør i utviklingen av norske bærekraftindikatorer, blant annet gjennom arbeidet med *Bærekraftsutredningen* (NOU 2005:5), ledet av en SSB-forsker. I et vedlegg til utredningen analyserte SSB-forskere norsk bærekraft gjennom beregninger av norsk nasjonalformue, inkludert verdien av norske naturressurser (Greaker et al., 2004). Arbeidet med bærekraftsindikatorer la grunnlaget for utviklingen av Naturindeksen, der flere SSB-forskere deltok i et tverrfaglig samarbeid (Certain et al., 2011). Naturindeksen brukes i dag som indikator på økologisk tilstand, og er en viktig indikator for tilstandsregnskapet i naturregnskapet. I utredningen *Naturens goder* (NOU 2013:10), der en forsker fra SSB var medlem, bidro SSB-forskere med analyser av FNs første versjon av dagens naturregnskap (FN, 2012). For FNs første versjon av naturregnskap så Grimsrud og Greaker (2013) bærekraftsvurderinger og Grimsrud m.fl. (2020) så på utfordringer ved monetær verdsetting.

I dag spiller SSBs forskning en sentral rolle i implementeringen av et komplett naturregnskap Svae m.fl. (2025) diskuterer utvikling av måleindikatorer for rekreasjon i en norsk kontekst. I operasjonaliseringen av naturregnskapet samarbeider forskning og statistikk tett, for eksempel i analyser av mulighetene for bruk av monetære indikatorer i det norske naturregnskapet (Randen m.fl., 2024).

Flere av SSBs forskningsprosjekter har belyst behovet for helhetlig kunnskapsgrunnlag for arealforvaltning, blant annet om skogplanting som klimatiltak (KLIMALAND: Aslaksen et al., 2025; Iversen et al., 2021), natur- og miljøkonsekvenser av hytteutbygging (VALUECHANGE: Iversen et al., 2024), plassering av vindkraft på land (WINDLAND: Grimsrud et al., 2024) og monetær verdsetting av naturgoder i naturregnskapet (URBAN EA: Grimsrud et al., 2020). SSB har også bidratt til utviklingen av havregnskap, blant annet gjennom forskning på ressursrente i fiskeriene og verdsetting av marine naturressurser (Chen et al., 2019; Fenichel et al., 2020; Grimsrud et al., 2021; Grimsrud & Ånestad, 2021), samt deltakelse i internasjonalt samarbeid.

2. Innflytelse i samfunnet

Naturregnskap har de siste årene fått en stadig tydeligere plass i norsk politikk og forvaltning. Det er nå inkludert i *Nasjonalt program for offisiell statistikk 2024–2027*, med mål om å dekke både terrestriske og marine økosystemer (Statistisk sentralbyrå, 2024). SSB har fått hovedansvaret for utvikling, produksjon og formidling av naturregnskapet som offisiell statistikk, i samarbeid med Miljødirektoratet og andre nasjonale aktører.

Naturregnskapet omtales som et sentralt verktøy for forvaltningen i flere politiske dokumenter. Naturmeldingen (Meld. St. 35 (2023–2024)) peker på behovet for bedre oversikt over arealendringer, den største trusselen mot norsk naturmangfold. Regnskapet skal inngå i regjeringens regelmessige oversikter over status, måloppnåelse og tiltak, og skal gi politikere på alle nivåer et bedre beslutningsgrunnlag. Også Havforvaltningsplanene (Meld. St. 21 (2023–2024)) fremhever natur- og havregnskap som viktige kunnskapsgrunnlag.

Videre trekkes naturregnskapet fram i oppfølgingen av naturavtalen (Meld. St. 35 (2023–2024)), i statlige planretningslinjer for klima og energi (Lovdata, 2024), og i Naturrisikoutredningen (NOU 2024:2), som peker på behovet for at både offentlig og privat sektor analyserer og håndterer naturrisiko. På regionalt og kommunalt nivå utvikles det nå planverktøy som integrerer areal- og naturregnskap, blant annet gjennom samarbeid mellom KS, Miljødirektoratet og fylkeskommunene (KS, 2025).

Selv om det er vanskelig å dokumentere direkte årsakssammenhenger mellom SSBs forskning gjennom flere tiår og disse politiske utviklingstrekkene, utgjør SSBs samlede forskningsbidrag en sentral del av kunnskapsgrunnlaget. Arbeidet har bidratt til utvikling av metoder, indikatorer og verdettingsverktøy som nå brukes i forvaltning, planlegging og rapportering – både nasjonalt og internasjonalt. Dette omfatter blant annet analyser av arealbruk, ressursrente, økologisk tilstand og monetær verdsetting av naturgoder, utviklet og videreført i en rekke forskningsprosjekter i SSB eller med SSB-forskere som deltakere.

SSBs tverrfaglige tilnærming og lange tradisjon for samarbeid mellom statistikk og forskning har vært nyttig både for å utvikle ny forskningsbasert kunnskap og for å operasjonalisere naturregnskapet. Samtidig har SSBs langsiktige innsats styrket Norges posisjon i det internasjonale arbeidet med miljøstatistikk. Det kommer til uttrykk ved at flere fra SSB anerkjennes i FNs offisielle dokumenter om naturregnskap for å ha bidratt til utviklingen av FNs rammeverk for naturregnskap (FN, 2012; FN et al., 2024).

3. Kildehenvisninger som bekrefter relevans og kvalitet

Listen inneholder et utvalg kilder som illustrerer forskningens innflytelse, relevans og kvalitet. Den er ikke uttømmende, da forskningsinnsatsen strekker seg over flere tiår.

3.1. Offentlige dokumenter

Klima- og miljødepartementet. (2024). *Regjeringens klimastatus og -plan* (Særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2024–2025)). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-klimastatus-og-plan/id3056241/>

Lovdata. (2024). *Statlige planretningslinjer for klima og energi* (FOR-2024-12-20-3359). *Retningslinjer for hvordan energi, opptak og utslipp av klimagasser skal ivaretas i arealplanlegging, punkt 4.3 andre ledd bokstav f.* Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-12-20-3359/KAPITTEL_4-3#KAPITTEL_4-3

Meld. St. 21 (2023–2024). *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene. Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Norskjøen og Skagerrak.* Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-21-20232024/id3032474/>

Meld. St. 35 (2023–2024). *Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold.* Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-35-20232024/id3054780/>

Meld. St. 35 (2024–2025). *Norges arbeid med bærekraftsmålene: Status, utfordringer og veien videre.* Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-35-20242025/id3110260/>

Miljødirektoratet. (2024). *Forslag til forskrift om utredning av miljøkonsekvenser* [Høringsnotat]. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/aktuelt/nyheter/x2024/september/horingsnotat_forskrift-om-utredning-av-miljokonsekvenser.pdf

Naturvernforbundet. (2024). *Naturvernforbundets innspill til Stortingets behandling av Statsbudsjettet for 2025* [Høringsvar]. <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/horingsinnspill/?dnid=48240&h=10005172>

NOU 1977: 31. (1977). *Ressursregnskap.* Miljøverndepartementet. https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2012072006052

NOU 2005: 5. (2005). *Enkle signaler i en kompleks verden - Forslag til et nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling.* Finansdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2005-05/id119844/>

NOU 2013: 10. (2013). *Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester.* Miljøverndepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2013-10/id734440/>

NOU 2024: 2. (2024). *I samspill med naturen: Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge.* Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-2/id3024887/>

Sabima. (2024). *God statistikk på natur er bærebjelken for god arealpolitikk* [Høringsvar]. <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/horingsinnspill/?dnid=48215&h=10005172>

3.2. Tidsskriftartikler, rapporter og masteroppgaver

Alfsen, K. H. & Greaker, M. (2007). From natural resources and environmental accounting to construction of indicators for sustainable development. *Ecological Economics*, 61(4), 600–610. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2006.06.017>

Aslaksen, I., Bye, B., Garnåsjordet, P. A., Grimsrud, K., Randen, T. H. B., Rognerud, L. M., Rørholt, A. & Steinnes, M. (2023). Naturregnskap ser økonomi, klima og naturgoder i sammenheng. *Samfunnsøkonomien*, 37(4), 39-51. <https://www.samfunnsokonomien.no/aktuell-analyse/naturregnskap-ser-okonomi-klima-og-naturgoder-i-sammenheng/>

Aslaksen, I., Bryn, A., Clemmensen, K., Grimsrud, K. & Thorhallsdottir, A. G. (2025). Afforestation on Nordic grasslands: Trade-offs and synergies for climate mitigation, biodiversity, and ecosystem services. *Global Environmental Change Advances*, 4, 100015. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2950138525000038>

Barton, D. N. & Indset, M. (2025). Temanummer: Naturregnskap i kommunal arealforvaltning. *Kart og Plan*, 118(2), 91-92. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.1>

Barton, D. N. & Venter, Z. S. (2025). «Norge i rødt, hvitt og grått»: stordata og naturregnskap kan støtte sivilt samfunn i arbeidet mot nedbygging av norsk natur. *Kart og Plan*, 118(2), 184-199. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.8>

Bögelsack, K., Hodnesdal, H., Lillethun, A., Lund, C. W., Nordhus, G. A. H., Rudolph-Lund, W. C., Marquez, J. F., Aasheim, T., Abotnes, A. M., Toynbee, F., Diesing, M. & Lepland, A. (2024). *Data- og kunnskapsevaluering for økosystemkart til bruk i marint naturregnskap* (Kartverket rapport nr. 19/04811-22 / Miljødirektoratet rapport nr. M-2933 | 2025). Kartverket. <https://www.kartverket.no/globalassets/forskning-og-utvikling/rapporter/rapport-data-og-kunnskapsevaluering-for-økosystemkart-til-bruk-i-marint-naturregnskap.pdf>

Certain, G., Skarpaas, O., Bjerke, J.-W., Framstad, E., Lindholm, M., Nilsen, J.-E. & Nybø, S. (2011). The Nature Index: A general framework for synthesizing knowledge on the state of biodiversity. *PLOS ONE*, 6(4), e18930. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0018930>

Chen, W., Barton, D. N., Magnussen, K., Navrud, S., Grimsrud, K., Garnåsjordet, P. A., Engelien, E., Syverhuset, A. O., Bekkeby, T. & Rinde, E. (2019). Verdier i Oslofjorden: Økonomiske verdier tilknyttet økosystemtjenester fra fjorden og strandsonen (Rapport L-NR. 7420-2019). Norsk institutt for vannforskning. <https://niva.brage.unit.no/niva-xmlui/handle/11250/2627097?locale-attribute=en>

Faglig forum for norske havområder. (2023). *Faggrunnlag for helhetlige forvaltningsplaner for norske havområder: Hovedrapport 2019-2023* (M-2524 | 2023). <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2023/mai-2023/faggrunnlag-for-helhetlige-forvaltningsplaner-for-norske-havomrader-hovedrapport-2019-2023/>

Faglig forum for norske havområder. (2024). *Pilot marint naturregnskap – forprosjekt. Anbefalinger til gjennomføring* (M-2767 | 2024). <https://havforum.miljodirektoratet.no/kunnskapsgrunnlaget/siste-publikasjoner/pilot-for-kystsonen-lofoten--forprosjekt-2024/>

Fenichel, E. P., Addicott, E. T., Grimsrud, K. M., Lange, G.-M., Porras, I., & Milligan, B. (2020). Modifying national accounts for the challenge of guiding sustainable ocean development. *Nature Sustainability*. <https://doi.org/10.1038/s41893-020-0592-8>

Fornybar Norge. (2025). *Utvikling av metode for prosjektbasert naturregnskap*. Asplan Viak, Multiconsult og Rambøll.

<https://www.fornybarnorge.no/contentassets/bd151062748446ae95ca14a250cc8791/20250623-utvikling-av-metode-for-prosjektbasert-naturregnskap-for-publisering-1.pdf>

Framstad, E., Czucz, B., Schartau, A. K., Simensen, T., Nybø, S. & Sandvik, H. (2023). *Naturregnskap og økologisk tilstand Samsvar mellom fagsystemet for økologisk tilstand, vannforskriften, FNs rammeverk og EUs forslag til naturregnskap* (NINA Rapport 2327). Norsk institutt for naturforskning.
<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/3104185>

Garnåsjordet, P. A., Steinnes, M., Cimburova, Z., Nowell, M., Barton, D. N. & Aslaksen, I. (2020). Urban green. Integrating ecosystem extent and condition as a basis for ecosystem accounts. Examples from the Oslo region. *Statistical Journal of the IAOS*, 37(4), 1247–1274. <https://doi.org/10.3233/SJI-210834>

Grimsrud, K. M., & Greaker, M. (2013). Hvordan sikre bærekraftig forvaltning av økosystemer? *Samfunnsøkonomien*, 27(4), 25–33.

<https://samfunnsokonomene.no/app/uploads/2019/05/Samfunns%C3%B8konomen-nr-4-2013.pdf>

Greaker, M., Grimsrud, K. & Lindholt, L. (2017). The potential resource rent from Norwegian fisheries. *Marine Policy*, 84, 156–166. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2017.07.015>

Grimsrud, K., Barton, D. N., Navrud, S., & Lindhjem, H. (2020). Verdsetting av naturgoder i FNs naturregnskap. *Samfunnsøkonomien*, 34(6), 52–69.

<https://samfunnsokonomene.no/app/uploads/2021/06/Samfunnsokonomien-nr-6-2021.pdf>

Grimsrud, K., Armstrong, C. W., Paasche, Ø., Pretlove, B. & Saltvedt, T. M. (2021). Nasjonalregnskap for havet og havøkonomien. I *Blått kompass: Stø kurs mot bærekraft i norske havnæringer* (kap. 8). Senter for hav og Arktis. <https://www.havarktis.no/rapporter/rapporter/blatt-kompass/nasjonalregnskap-for-havet-og-havokonomien>

Grimsrud, K. & Ånestad, T. K. (2021). Havregnskap – et bakgrunnsnotat. Skrevet på oppdrag for faglig forum for norske havområder. <https://havforum.miljodirektoratet.no/kunnskapsgrunnlaget/andre-relevante-publikasjoner/havregnskap-et-bakgrunnsdokument/>

Grimsrud, K. M., Hagem, C., Haaskjold, K., Lindhjem, H. & Nowell, M. (2024). Spatial trade-offs in national land-based wind power production in times of biodiversity and climate crises. *Environmental and Resource Economics*, 87, 401–436. <https://doi.org/10.1007/s10640-023-00764-8>

Hanssen, G. S., Barton, D. N., Venter, Z., Sørheim, M. D. & Grav, A. T. (2025). Samskapt styringsinnovasjon for arealnøytralitet i Nordre Follo. *Kart og Plan*, 118(2), 124–137.
<https://doi.org/10.18261/kp.118.2.4>

Hanssen, G. S. & Ruud, A. (2025). Kunnskapsstøtte for naturansvarlig lokal arealpolitikk: Fylkeskommunens veiledningsrolle. *Kart og Plan*, 118(2), 168–183.
<https://doi.org/10.18261/kp.118.2.7>

Hjermstad-Sollerud, H. & Stange, E. (2024). *Naturregnskap for veiprosjekter - delrapport 2: Arbeidet med naturregnskap: Status for det nasjonale arbeidet og sammenhengen mellom tilstand i Fagsystemet for økologisk tilstand, Natur i Norge og Miljødirektoratets kartleggingsinstruks* (10251966-01-RIM-RAPP-01). Multiconsult, på oppdrag fra Statens vegvesen.

<https://www.vegvesen.no/globalassets/fag/fokusområder/miljø-og-omgivelser/naturmangfold/naturregnskap-for-veiprosjekter--delrapport-2--arbeidet-med-naturregnskap--status-for-det-nasjonale-arbeidet-og-sammenhengen-mellom-tilstand-i-ulike-systemer.pdf?v=49893f>

Indset, M. & Tvedt, K. (2025). Grønne tall i kommunal planlegging: Kan regnskap for arealbruk og naturtyper styrke naturhensyn? *Kart og Plan*, 118(2), 153–167. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.6>

Iversen, E. K., Lindhjem, H., Jacobsen, J. B. & Grimsrud, K. (2021). Moving (back) to greener pastures? Social benefits and costs of climate forest planting in Norway. *Land Use Policy*, 107, 104390. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104390>

Iversen, E. K., Grimsrud, K., Lindhjem, H., & Navrud, S. (2024). Mountains of trouble: Accounting for environmental costs of land use change from tourism development. *Tourism Management*, 102, 104870. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2023.104870>

Løfvenius, E. K. (2025). *Naturregnskap i et bærekraftperspektiv: Bærekraftbaner i norske kommuner* [Masteroppgave, Universitetet i Bergen]. BORA Vitenarkiv. <https://bora.uib.no/bora-xmlui/bitstream/handle/11250/3203567/68367226.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Miljødirektoratet. (2023). *Etablering av naturregnskap i Norge: Eksisterende data og utviklingsbehov i møte med internasjonale standarder og krav* (Rapport M-2599).

<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2023/oktober-2023/etablering-av-naturregnskap/>

Randen, T. & Grimsrud, K. (2025). Utviklingen av naturregnskap i Norge. *Kart og Plan*, 118(2), 93–103. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.2>

Sander, G., Stokke, K. B., Movik, S. & Trubbach, S. (2025). Hvor nyttig er naturregnskap i planlegging for Oslofjorden? *Kart og Plan*, 118(2), 138–152. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.5>

Simensen, T., Winge, N., Holth, F., Stange, E., Barton, D. N. & Hanssen, G. S. (2022). *Bærekraftig arealbruk innenfor rammen av lokalt selvstyre* (KS FOU-rapport).

<https://www.ks.no/contentassets/d6808fa016bf45d185e397b865f86d3c/Berekraftig-arealbruk.pdf>

Simensen, T., Skrindo, A. B., Kolstad, A., Stange, E. & Czúcz, B. (2024). *Naturregnskap på prosjektnivå: En sammenligning mellom metoder for naturregnskap i fin skala og tradisjonelle miljøkonsekvensutredninger som kunnskapsgrunnlag for utbygging av fornybar energi* (NINA rapport 2329). Norsk institutt for naturforskning. <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/3133111>

Simensen, T., Rød, J. K., Spielhofer, R. & Venter, Z. (2025). Samlet utbyggingsareal i Kommune-Norge: Historisk utvikling og framtidige scenarioer, 2000–2050. *Kart og Plan*, 118(2), 104–123. <https://doi.org/10.18261/kp.118.2.3>

Strand, G.-H., Steinnes, M., Arneberg, E., Lund, M. O., Munsterhjelm, N., Aune-Lundberg, L. & Rørholt, A. (2024). *Grunnkart for bruk i arealregnskap* (NIBIO rapport 28/2024). Norsk institutt for bioøkonomi. <https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/handle/11250/3120510>

3.3. Medieoppslag, kronikker og innlegg

Albertsen, L. C. & Kristoffersen, D. N. (2025, 21. juli). Stortinget svikter vår natur. *Gjengangeren, Leserbrev*. <https://www.gjengangeren.no/stortinget-svikter-var-natur/o/5-60-1165429>

Busch, H.-E. (2025, 3. februar). Et farlig signal fra Vågan kommune. *Lofot-Tidende, Debatt*. <https://www.lofot-tidende.no/et-farlig-signal-fra-vagan-kommune/o/5-28-562865>

Enger, E. E. (2025, 8. mai). Kraftkrise: Vi har ikke ett sekund å miste. *Porsgrunns Dagblad*. <https://www.pd.no/kraftkrise-vi-har-ikke-ett-sekund-a-miste/s/5-40-795920>

Finstad. H. (2025. 16. Januar). Naturmeldingen – en god plan for omstilling! *Avisa Nordland, Meninger.* <https://www.an.no/naturmeldingen-en-god-plan-for-omstilling/o/5-4-2094513>

Hanssen, G. S. (2023, 28. april). Å holde orden i naturregnskapet sitt. *Kommunal rapport.* <https://www.kommunal-rapport.no/kronikk/a-holde-orden-i-naturregnskapet-sitt/258606>

Jacobsen, E. E. L. (2024, 21. Mars). Nå får du oversikt over arealbruk i ett og samme kart. *Nationen.* <https://www.nationen.no/na-far-du-oversikt-over-all-arealbruk-i-ett-og-samme-kart/s/5-148-517330>

Molander, P. & Langås, S. (2025, 20. juni). Kystøkosystemene blir nesten glemt. *Kystmagasinet.* <https://www.kystmagasinet.no/aktuelt-debatt-klima/kystokosystemene-blir-nesten-glemt/1956527>

Holmquist, T. (2022, 16. november). Vi skal utvikle verktøy for naturregnskap sammen 2023. *Kommunal rapport.* <https://www.kommunal-rapport.no/podcast/vi-skal-utvikle-verktoy-for-naturregnskap-sammen/249447>

NRK P2. (2024, 16. Januar). Ekko spørretime om naturtap: Naturen måtte vike 44.000 ganger. NRK. <https://radio.nrk.no/serie/ekko/sesong/202401/MDFP02000924>

NRK P2. (2024, 27. September). *Dagsnytt atten, avsnitt 1: Kritiserer Naturmeldinga.* NRK. <https://radio.nrk.no/serie/dagsnytt-atten/sesong/202409/NMAG03019424>

NRK TV. (2025, 18.juni). *Dagsnytt atten, avsnitt 6: Nedbygging av natur.* NRK. <https://tv.nrk.no/serie/dagsnytt-atten-tv/sesong/202506/episode/NNFA56061825>

Oddekalv, G. (2025, 17. juli). Nok symbolpolitikk – Naturavtalen krever handling og konsekvenser for de som bryter den. *Vaksdalposten, Lesarinnlegg.* <https://www.vp.no/nok-symbolpolitikk-naturavtalen-krever-handling-og-konsekvenser-for-de-som-bryter-den/s/5-134-146159>

Odden, B. H., Five, H. F., Grong, M. & Jonassen, T. S. (2024, 3. oktober). Under 2000 dager igjen. *Telemarksavisa, Leserinnlegg.* redir.opoint.com/?key=ShEgS0chP9A5CiQjchG3

Paasche, Ø., Grimsrud, K., Pretlove, B., Saltvedt, T. & Armstrong, C. (2021, 14. September). Sett tall på havets verdier. *Klassekampen.* <https://klassekampen.no/artikkel/2021-09-14/sett-tall-pa-havets-verdier>

Rasmussen, S. J. (2025, 7. juni). Naturvernforbundet: Mange kommunestyrer sier ja til alt de tror kan gi arbeidsplasser. *Nationen, Nyheter.* <https://www.nationen.no/leder-i-naturvernforbundet-om-kjopesentre-i-norge-vi-har-breia-oss-nok/f/5-148-712196>

Sandberg, T. (2023, 14. juli). Grønne løfter fra partiene: Mest mulig natur bør bevares. *Dagsavisen, Nyheter.* <https://www.dagsavisen.no/nyheter/gronne-lofter-fra-partiene-mest-mulig-natur-bor-bevares/7576945>

Sandberg, T. (2024, 12. oktober). Naturrestaurering er ennå relativt nytt: mange tilfredsstilte ikke kriteriene til støtte. *Dagsavisen, Nyheter.* <https://www.dagsavisen.no/nyheter/naturrestaurering-er-enna-relativt-nytt-i-norge/5626844>

Sandberg. T. (2024, 29. Oktober). Prisvinnende biologiprofessor om arbeidet for naturen: Det går for sake. *Dagsavisen, Nyheter.* <https://www.dagsavisen.no/nyheter/prisvinnende-biologiprofessor-om-arbeidet-for-naturen-det-gar-for-sakte/5633398>

Skrede, A. (2025, 24. juli). Et naturregnskap alene er ikke nok til å stanse naturtapet. *ABC nyheter, Kronikk.* <https://www.abcnnyheter.no/stemmer/et-naturregnskap-alene-er-ikke-nok-til-a-stanse-naturtapet/1145860>

Strand, G.-H. (2024, 5. september). Grunnkart blir viktige for arealregnskapene. *Kommunal Rapport.* <https://www.kommunal-rapport.no/meninger/grunnkart-blir-viktige-for-arealregnskapene/781809>

Støstad, M. N., Mon, S. T. & Solvang, R. (2024, 6. januar). *Norge i rødt, hvitt og grått.* NRK.no. https://www.nrk.no/dokumentar/xl/nrk-avslorer_-44.000-inngrep-i-norsk-natur-pa-fem-ar-1.16573560

Støstad, M. N., Børringbo, A. & Johannessen, M. S. S. (2024, 1. september). *Regjeringen gir 50 millioner til nytt naturkart.* NRK.no. <https://www.nrk.no/dokumentar/regjeringen-gir-50-millioner-til-naturkart-etter-nrks-avsloringer-1.17023767>

Ødegård, B. B. (2024, 29. november). *Bedre planlegging med areal- og naturregnskap.* Asplan Viak. <https://www.asplanviak.no/kvartalet/nyheter/bedre-planlegging-med-areal-og-naturregnskap>

3.4. Annet

Agder fylkeskommune. (2024). *Arealregnskap – bærekraftsfredag 24. november.* <https://www.ks.no/contentassets/daf20926d5c84a08ae1cb3f201d6dc6a/Gunnar-Lindaas-Agder-FK>

Andreassen, H. F. (2022, 29. november). *Hvor mange nye hytter tåler vi?* Harvest. <https://www.harvestmagazine.no/artikkel/hytta-stemning-ved-tregrensa>

Andreassen, H. F. & Tønnesen, A. (2022, 6. desember). *Hytta-stemning ved tregrensa.* Cicero. <https://www.cicero.oslo.no/no/artikler/hytta-stemning-ved-tregrensa>

Andreassen, H. F. (2025, 10. juni). *Kommuner i arealskvise.* Cicero. <https://www.cicero.oslo.no/no/artikler/kommuner-i-arealskvise>

Arntzen, J. P. (2023, 24. mars). *Klima og miljø i fokus på møte i representantskapet.* Østlandssamarbeidet. <https://www.ostlandssamarbeidet.no/2023/03/24/klima-og-miljø-i-fokus-pa-mote-i-representantskapet/>

Ciens. (2024, 24. april). *Seminar om naturregnskap på Kulturhuset i Oslo.* <https://www.ciens.no/arrangement/seminar-om-naturregnskap/>

De Grønne Øyene. (2024). *Regionalt areal- og naturregnskap – pilotregion Lofoten [Informasjonshefte].* <https://degronneoyene.no/sites/default/files/2024-05/Infohefte%20v2.pdf>

Faglig forum for norske havområder. (2021, 24. August). *Seminar om havregnskap.* <https://havforum.miljodirektoratet.no/involvering/seminar/seminar-om-havregnskap-24.august-2021>

FN, EU, FAO, IMF, OECD & World Bank Group. (2024). *System of Environmental-Economic Accounting—Ecosystem Accounting* (Statistical Papers, Series F No. 124). United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division. <https://digitallibrary.un.org/record/4069081?v=pdf>

Gjærevollsenteret. (2025). *Gjærevollkonferansen 2025: Hva er verdien av norsk natur?.* <https://www.ntnu.no/gjaerevoll/konferansen-2025>

Grimsrud, K. & Ånestad, T. K. (2021). *Havregnskap – et bakgrunnsnotat*. Skrevet på oppdrag for faglig forum for norske havområder. <https://havforum.miljodirektoratet.no/kunnskapsgrunnlaget/andre-relevante-publikasjoner/havregnskap-et-bakgrunnsdokument/>

Halleraker, J. H. (2025, 7. juli). Arealnøytralitet. I *Store norske leksikon*. <https://snl.no/arealnøytralitet>

Haugen, I. (2018, 14. september). *Verdien av grøntområder i byen*. NINA.no. <https://www.nina.no/Om-NINA/Aktuelt/Nyheter/article/verdien-av-grontomrader-i-byen>

Innlandet fylkeskommune. (2024). *Areal- og naturregnskap for Innlandet*. <https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/statistikk-og-analyse/areal-og-naturregnskap/>

Jensen, T. L. (2024, 22. mai). *Ønsker naturregnskap som styringsverktøy i Kristiansand*. Sørnett, NLA Høgskolen. <https://sornett.no/kultur/naturregnskap-og-naturbudskjett-som-styringsverktøy-i-kristiansand/19.9948>

Jære, L. (2019, 24. juni). *Bærekraftig utvikling – hva nå?*. Naturviterne. <https://www.naturviterne.no/naturviternytt/aktuelt/barekraftig-utvikling-hva-na>

Klima- og miljødepartementet. (2025. 18. juni). *Hvordan kan naturregnskap hjelpe oss?* [Seminar]. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/seminar-om-naturregnskap-18.-juni/id3105185/>

KS. (2025). *Bruk av naturkunnskap og areal- og naturregnskap i planleggingen*. KS.no. <https://www.ks.no/fagområder/samfunnsutvikling/areal--og-naturregnskap/Bruk-av-naturkunnskap-og-areal--og-naturregnskap-i-planleggingen-og-nye-modeller-for-samhandling/>

Langvad, S. N. (2025, 16. Juni). *Naturtap er også arkitektens ansvar*. Arkitektur. <https://www.arkitektur.no/aktuelt/miljoe/naturtap-er-ogsaa-arkitektens-ansvar/>

Lund, C. W. & Kanstad, S. (2025, 11.april). *Behov for bedre data til marint naturregnskap*. Kartverket.no. <https://www.kartverket.no/om-kartverket/nyheter/forskning-og-utvikling/2025/april/data-til-bruk-i-marint-naturregnskap>

Miljødirektoratet. (2025). *Naturindeks for Norge*. Naturindeks.no. <https://www.naturindeks.no/>

Miljødirektoratet. (2025, 9. januar). *Naturregnskap*. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsområder/overvaking-arealplanlegging/naturregnskap/>

Norsk institutt for naturforskning. (2025, 5. mars). *Mindre friluftsaktivitet etter flatehogst – særlig nær byer* [Pressemelding]. <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/18445380/mindre-friluftsaktivitet-etter-flatehogst-saerlig-naer-byer?publisherId=17847890&lang=no>

Paulsen, T. (2023, 29. September). *Pilotprosjekt: Areal- og naturregnskap – et viktig verktøy og kunnskaps grunnlag*. De Grønne Øyene. <https://degronneoyene.no/fortelling/pilotprosjekt-areal-og-naturregnskap-et-viktig-verktøy-og-kunnskaps-grunnlag>

Rogaland fylkeskommune. (2025, 7. april). *Areal- og naturrekneskap*. <https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/kart-analyse-og-statistikk/areal-og-naturregnskap/>

Sabima. (2024). *Innspill til statsbudsjett 2025: Et statsbudsjett for å nå målene i Naturavtalen*. Sabima.no. <https://www.sabima.no/wp-content/uploads/2024/01/Sabimas-innspill-til-statsbudsjettet-for-2025.pdf>

Statistisk sentralbyrå (2021, 12. April). *Internasjonalt system for verdsetting av naturgoder*. Ssb.no. <https://www.ssb.no/forskning/energi-og-miljookonomi/klimapolitikk-og-okonomi/internasjonalt-system-for-verdsetting-av-naturgoder>

Syverhuset, A. O. (2024, 13. januar). *Slik bidro forskere til NRK-dokumentar om nedbyggingen av naturen i Norge*. Forskning.no. <https://www.forskning.no/kunstig-intelligens-natur-norsk-institutt-for-naturforskning/slik-bidro-forskere-til-nrk-dokumentar-om-nedbyggingen-av-naturen-i-norge/2307848>

Talgø, K. H. (2025, 23. juni). *Slik kan kommunene redde naturen – før det er for sent*. Forskning.no. <https://www.forskning.no/miljopolitikk-natur-naturvern/slik-kan-kommunene-redde-naturen-for-det-er-for-sent/2515978>

Talgø, K. H. (2025, 4. juli). *Naturen bygges ned – men nye verktøy kan hjelpe*. Forskning.no. <https://www.forskning.no/miljo-naturressursforvaltning-naturvern/naturen-bygges-ned-men-nye-verktøy-kan-hjelpe/2519082>

Talgø, K. H. (2025, 28. juli). *Naturen jobber for oss – men vi må vite hva vi har*. Forskning.no. <https://www.forskning.no/natur-naturressursforvaltning-naturvern/naturen-jobber-for-oss-men-vi-må-vite-hva-vi-har/2523128>

Trøndelag fylkeskommune. (2025, 24. februar). *Arealregnskap*. <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/prosjekter-og-satsinger/arealregnskap/>

Ulfeng, H. (2024, 15. mars). *Norge har fått et helt nytt kart: Det nye nasjonale grunnkartet er det første som samler informasjonen om hva norske arealer brukes til*. Forskning.no. <https://www.forskning.no/kart-land-og-regioner-nibio/norge-har-fatt-et-helt-nytt-kart/2335503>

Vandvik, V. & Måren, I. (2024, 22. februar). *Vi kan løse natur- og klimakrisen hvis vi vil*. Forskersonen.no. <https://www.forskersonen.no/debattinnlegg-klima-meninger/vi-kan-lose-natur-og-klimakrisen-hvis-vi-vil/2327852>

4. Referanser i teksten

- Alfsen, K. H. & Greaker, M. (2007). From natural resources and environmental accounting to construction of indicators for sustainable development. *Ecological Economics*, 61(4), 600–610. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2006.04.009>
- Angelsen, A. (1985). *Kommunale utbyggingsplaner til industriformål* (Rapport nr. 85/23). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/2687671>
- Aslaksen, I., Bryn, A., Clemmensen, K., Grimsrud, K. & Thorhallsdottir, A. G. (2025). Afforestation on Nordic grasslands: Trade-offs and synergies for climate mitigation, biodiversity, and ecosystem services. *Global Environmental Change Advances*, 4, 100015. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2950138525000038>
- Certain, G., Skarpaas, O., Bjerke, J.-W., Framstad, E., Lindholm, M., Nilsen, J.-E. & Nybø, S. (2011). The Nature Index: A general framework for synthesizing knowledge on the state of biodiversity. *PLOS ONE*, 6(4), e18930. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0018930>
- Chen, W., Barton, D. N., Magnussen, K., Navrud, S., Grimsrud, K., Garnåsjordet, P. A., Engelien, E., Syverhuset, A. O., Bekkeby, T. & Rinde, E. (2019). *Verdier i Oslofjorden: Økonomiske verdier tilknyttet økosystemtjenester fra fjorden og strandsonen* (Rapport L-NR. 7420-2019). Norsk institutt for vannforskning. <https://niva.brage.unit.no/niva-xmlui/handle/11250/2627097?locale-attribute=en>
- Dalen, H. M., Greaker, M. & Hagem, C. (2023). *Ressursrenten i naturressursnæringene i Norge 1984–2022* (Rapporter 2023/34). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/3100042>
- Fenichel, E. P., Addicott, E. T., Grimsrud, K. M., Lange, G.-M., Porras, I. & Milligan, B. (2020). Modifying national accounts for the challenge of guiding sustainable ocean development. *Nature Sustainability*. <https://doi.org/10.1038/s41893-020-0592-8>
- FN. (2012). *System of Environmental Economics Accounting 2012 – Experimental Ecosystem Accounting*. <https://seea.un.org/content/seea-experimental-ecosystem-accounting-1>
- FN, EU, FAO, IMF, OECD & World Bank Group. (2024). *System of Environmental-Economic Accounting—Ecosystem Accounting* (Statistical Papers, Series F No. 124). United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division. <https://digitallibrary.un.org/record/4069081?v=pdf>
- Greaker, M., Grimsrud, K. & Lindholz, L. (2017). The potential resource rent from Norwegian fisheries. *Marine Policy*, 84, 156–166. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2017.07.015>
- Greaker, M., Løkkevik, P. & Walle, M. A. (2024). Utviklingen i den norske nasjonalformuen fra 1985 til 2001. I NOU 2005:5 – *Enkle signaler i en kompleks verden: Forslag til et nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling* (vedlegg 2). Finansdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2005-05/id119844/>
- Grimsrud, K. M. & Greaker, M. (2013). Hvordan sikre bærekraftig forvaltning av økosystemer? *Samfunnsøkonomen*, 4(127), 25–33. <https://samfunnsokonomene.no/app/uploads/2019/05/Samfunns%C3%B8konomen-nr-4-2013.pdf>
- Grimsrud, K., Barton, D. N., Navrud, S. & Lindhjem, H. (2020). Verdsetting av naturgoder i FNs naturregnskap. *Samfunnsøkonomen*, 34(6), 52–69. <https://samfunnsokonomene.no/app/uploads/2021/06/Samfunnsokonomien-nr-6-2021.pdf>
- Grimsrud, K., Armstrong, C. W., Paasche, Ø., Pretlove, B. & Saltvedt, T. M. (2021). Nasjonalregnskap for havet og havøkonomien. I *Blått kompass: Stø kurs mot bærekraft i norske havnæringer* (kap.

- 8). Senter for hav og Arktis. <https://www.havarktis.no/rapporter/rapporter/blatt-kompass/nasjonalregnskap-for-havet-og-havokonomien>
- Grimsrud, K. & Ånestad, T. K. (2021). *Havregnskap – et bakgrunnsnotat*. Skrevet på oppdrag for faglig forum for norske havområder.
<https://havforum.miljodirektoratet.no/kunnskapsgrunnlaget/andre-relevante-publikasjoner/havregnskap-et-bakgrunnsdokument/>
- Grimsrud, K. M., Hagem, C., Haaskjold, K., Lindhjem, H. & Nowell, M. (2023). Spatial trade-offs in national land-based wind power production in times of biodiversity and climate crises. *Environmental and Resource Economics*. <https://doi.org/10.1007/s10640-023-00764-8>
- Iversen, E. K., Lindhjem, H., Jacobsen, J. B. & Grimsrud, K. (2021). Moving (back) to greener pastures? Social benefits and costs of climate forest planting in Norway. *Land Use Policy*, 107, 104390. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104390>
- Iversen, E. K., Grimsrud, K., Lindhjem, H. & Navrud, S. (2024). Mountains of trouble: Accounting for environmental costs of land use change from tourism development. *Tourism Management*, 102, 104870. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517723001528>
- KS. (2025). *Bruk av naturkunnskap og areal- og naturregnskap i planleggingen*. KS.no.
<https://www.ks.no/fagomrader/samfunnsutvikling/areal--og-naturregnskap/Bruk-av-naturkunnskap-og-areal--og-naturregnskap-i-planleggingen-og-nye-modeller-for-samhandling/>
- Lindholt, L. (2000). *On natural resource rent and the wealth of a nation: A study based on national accounts in Norway 1930–95* (Discussion Paper No. 281). Statistics Norway.
<https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/180103>
- Longva, P. (1981). *A system of natural resource accounts: Et reknerekssystem for naturressursar* (Rapport nr. 81/9). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/2657933>
- Lovdata. (2024). *Statlige planretningslinjer for klima og energi* (FOR-2024-12-20-3359). *Retningslinjer for hvordan energi, opptak og utslipp av klimagasser skal ivaretas i arealplanlegging, punkt 4.3 andre ledd bokstav f.* Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-12-20-3359/KAPITTEL_4-3#KAPITTEL_4-3
- Meld. St. 21 (2023–2024). *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene. Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskhevet, og Norskjøen og Skagerrak*. Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-21-20232024/id3032474/>
- Meld. St. 35 (2023–2024). *Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold*. Klima- og miljødepartementet.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-35-20232024/id3054780/>
- NOU 1977: 31. (1977). *Ressursregnskap*. Miljøverndepartementet.
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2012072006052
- NOU 2005: 5. (2005). *Enkle signaler i en kompleks verden - Forslag til et nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling*. Miljøverndepartementet.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2005-05/id119844/>
- NOU 2013: 10. (2013). *Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester*. Miljøverndepartementet. Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2013-10/id734440/>

NOU 2024: 2. (2024). *I samspill med naturen – Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge*.

Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-2/id3024887/>

Randen, T. H. B., Grimsrud, K. M., Svae, L. K., Grimstad, M. L., Aslaksen, I. & Garnåsjordet, P. A. (2024). *Kunnskapsgrunnlag for monetær verdsetting i økosystemregnskap* (Notater/Documents 2024/24). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/3126859>

Statistisk sentralbyrå. (1983). *Naturressurser 1982: Foreløpige nøkkeltall* (Rapporter 83/1). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/2681376>

Statistisk sentralbyrå. (2024). *Nasjonalt program for offisiell statistikk 2024–2027* (Planer og meldinger 2024/2). <https://www.ssb.no/omssb/ssbs-virksomhet/planer-og-meldinger/nasjonalt-program-for-offisiell-statistikk-20242027>

Svae, L. K., Dugstad, A., Lindseth, M. & Grimsrud, K. M. (2025). *Insights into nature-based tourism and recreation in Norway: Preliminary results from EU grant project 101113401 — 2022-NO-EGD on recreation-related services in Ecosystem Accounting* (Notater/Documents 2025/5). Statistisk sentralbyrå. <https://ssb.brage.unit.no/ssb-xmlui/handle/11250/3181794>

5. Vedlegg SSB-rapporter/analyser om areal/ressursregnskap og nasjonalformue

Rapporter 79/8 - [Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 14: Sektorberegninger for fiske og fangst](#)

Rapporter 79/15 - [Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 3: Sektorberegninger for jordbruk og skogbruk](#)

Rapporter 80/2 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1975-1978](#)

Rapporter 80/8 - [Hovedklassifiseringa i arealregnskapet](#)

Rapporter 80/12 - [Ressursregnskap for jern](#)

Rapporter 80/30 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1976-1979](#)

Rapporter 80/31 - [Two Notes on Land Use Statistics](#)

Rapporter 81/2 - [Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: 2. utgave](#)

Rapporter 81/9 - [A System of Natural Resource Accounts Eit reknerekssystem for naturressursar](#)

Rapporter 81/18 - [Jordbruksareal ifølge jordregister og utvalgstellinger: Metodiske forskjeller belyst med materiale fra Trøgstad kommune](#)

Rapporter 81/21 - [Miljøverninvesteringer i industrien: Problemer ved kartlegging av data](#)

Rapporter 81/27 - [Planregnskap: Ressursregnskap for fysisk planlegging](#)

Rapporter 81/32 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1977-1980](#)

Rapporter 82/17 - [Ressursregnskap for fisk](#)

Rapporter 82/24 - [Metoder for framskriving av fiskeflåtens kostnader](#)

Rapporter 82/26 - [Energireserver](#)

Rapporter 82/30 - [Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: Arealoppgaver i sentralforvaltningen](#)

Rapporter 82/35 - [Planregnskap for Østfold 1981-1992: Hovedresultater](#)

Rapporter 82/5 - [Naturressurser 1981: Foreløpige tall fra ressursregnskapene for energi, mineraler, skog, fisk og areal](#)

Rapporter 82/7 - [Arealbruk i norske byer og tettsteder/ Øystein Engebretsen](#)

Rapporter 83/1 - [Naturressurser 1982: Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for energi, mineraler, skog, fisk og areal](#)

Rapporter 83/2 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1978-1981](#)

Rapporter 83/22 - [Kostnader ved ulike utbyggingsrekkefølger av vassdragsutbygginger: En metodestudie](#)

Rapporter 83/23 - [Planrekneskap for Sør-Trøndelag 1981-1992: Hovudresultat](#)

Rapporter 83/3 - [Forbruk av fisk og fiskevarer i Norge 1979: En undersøkelse av fiskeforbruket i Norge i 1979 med bakgrunn i materialet fra momskompensajonsordningen for fisk og fiskevarer](#)

Rapporter 83/34 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1979-1982](#)

Rapporter 83/4 - [Planregnskap for Rogaland 1981-1992: Hovedresultater](#)

Rapporter 83/5 - [Planregnskap for Akershus 1981-1992: Hovedresultater](#)

Rapporter 83/6 - [Norske olje- og gassreserver: Nåverdi- beregninger og inndeling i kostnadsklasser](#)

Rapporter 84/1- [Naturressurser og miljø 1983: Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for miljø, energi, mineraler, skog, fisk og areal](#)

Rapporter 84/10 - [Vannkraftutbygging - Reguleringsinngrep - Virkninger på fisk](#)

Rapporter 84/12 - [Friluftsliv i Norge 1970-1982](#)

Rapporter 85/1 - [Naturressurser og miljø 1984: Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for miljø, energi, mineraler, skog, fisk og areal](#)

Rapporter 85/14 - [Planrekneskap for Møre og Romsdal 1984-1995. Hovudresultat](#)

Rapporter 85/15 - [Planrekneskap for Sogn og Fjordane 1984-1995. Hovudresultat](#)

Rapporter 85/18 I - [Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata. Hefte I: Arkivdel](#)

Rapporter 85/18 II - [Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata. Hefte II: Registerdel](#)

Rapporter 85/22 - [Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1980-1983](#)

Rapporter 85/23 - [Kommunale utbyggingsplaner til industriformål](#)

Rapporter 85/30 - [Ressursregnskap for skog](#)

Rapporter 85/31 - [VAR - Statistikk for vannforsyning, avløp og renovasjon. Analyse av VAR-data: Hefte I](#)

Rapporter 85/6 - [Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: Emnekatalog for ferskvann](#)

Rapporter 86/1 - [Naturressurser og miljø 1985: Energi, mineraler, fisk, skog, areal, vann, luft, miljø og levekår. Ressursregnskap og analyser](#)

Statistiske analyser 002 - [Naturressurser og miljø 1993](#)

Statistiske analyser 006 - [Naturressurser og miljø 1995](#)

Statistiske analyser 009 - [Naturressurser og miljø 1996](#)

Statistiske analyser 016 - [Naturressurser og miljø 1997](#)

Statistiske analyser 023 - [Naturressurser og miljø 1998](#)

Statistiske analyser 029 - [Naturressurser og miljø 1999](#)

DP 281 (2000) - [On Natural Resource Rent and the Wealth of a Nation – A Study Based on National Accounts in Norway 1930-95](#)

Statistiske analyser 034 - [Naturressurser og miljø 2000](#)

Statistiske analyser 046 - [Naturressurser og miljø 2001](#)

Statistiske analyser 055 - [Naturressurser og miljø 2002](#)

Notater 2002/15 - [Norwegian Economic and Environment Accounts \(NOREEA\)](#)

Statistiske analyser 059 - [Naturressurser og miljø 2003](#)

Statistiske analyser 065 - [Naturressurser og miljø 2004](#)

Notater 2005/9 - [Norwegian economic and environment accounts \(NOREEA\)](#)

Rapporter 05/13 - [Utviklingen i den norske nasjonalformuen fra 1985 til 2004. Et eksempel på bærekraftig utvikling?](#)

2005 (artikkel) - [Er Norge bærekraftig?](#)

2005 (artikkel) - [Menneskelige ressurser gjør Norge rikt](#)

Statistiske analyser 075 - [Naturressurser og miljø 2005](#)

Rapporter 06/32 - [International experiences with "green GDP"](#)

Statistiske analyser 085 - [Naturressurser og miljø 2006](#)

2006 (artikkel) - [Ufordiner i framtidas Norge - SSB](#)

Statistiske analyser 092 - [Naturressurser og miljø 2007](#)

2008 (artikkel) - [Et bærekraftig samfunn?](#)

Rapporter 08/25 - [Et bærekraftig samfunn?](#)

Statistiske analyser 102 - [Naturressurser og miljø 2008](#)

Documents 2009/12 - [Measuring the stock of human capital for Norway – A lifetime labor income approach](#)

Statistiske analyser 114 - [På rett vei?](#)

2011 (artikkel) - [Nasjonalformuen øker](#)

Statistiske analyser 129 - [Indikatorer for bærekraftig utvikling 2012](#)

2013 (artikkel) - [Viktige signaler om samfunnet](#)

2014 (artikkel) - [Nasjonalformuen og bærekraftig utvikling](#)

2014 (artikkel) - [Bærekraftig utvikling – noen fremtidige utfordringer](#)

2014 (artikkel) - [Hva er bærekraftig utvikling?](#)